Київський Політехнік

Заснована 21 квітня 1927 р.

№39-40
(3591-3592)

20 листопада
2026 р.

Виходить
двічі на місяць

ГАЗЕТА НАЦІОНАЛЬНОГО ТЕХНІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ УКРАЇНИ «КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ ІМЕНІ ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО»

КПІ та "Укргідроенерго": ще один вектор енергетичної безпеки

Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського" 5 листопада уклав Меморандум про співпрацю з компанією "Укргідроенерго". Документ визначає напрями подальшої спільної діяльності – це реалізація інноваційних проєктів у сфері енергетики, розвиток прикладних досліджень і, звісно, підготовка в КПІ інженерів-енергетиків, які зможуть працювати як у системі "Укргідроенерго", так і на інших підприємствах та в організаціях енергетичної галузі. Від імені КПІ Меморандум підписав ректор університету Анатолій Мельниченко, від імені "Укргідроенерго" – генеральний директор компанії Богдан Сухецький.

Б. Сухецький та А. Мельниченко

Те, що енергетика є однією з тих базових галузей, на яких ґрунтується не лише життєдіяльність усіх сфер економіки та стійкість держави, а й життя її громадян, нині пояснювати нікому не потрібно. Усі українці відчули на собі, що таке навіть тимчасове зупинення енергогенерувальних потужностей та систем передачі енергії. Тобто енергетична безпека під час війни стала частиною безпеки національної. Тому й увага до галузі з боку держави та її очільників – надзвичайно серйозна.

Розмову про те, на яких напрямах варто зосередитися, визначаючи аспекти спільної діяльності, розпочав перший заступник Голови Верховної Ради України, голова Наглядової ради КПІ Олександр Корнієнко, який брав участь у зустрічі: "Енергетика сьогодні – один зі стратегічних напрямів розвитку нашої держави. КПІ має багаторічні традиції підготовки фахівців для цієї галузі. Меморандум має стати основою для розвитку спеціалізованої підготовки кадрів, зокрема у сфері гідроенергетики. Водночас наше спільне завдання – залучати якомога більше молоді до технічних спеціальностей і відкривати студентам можливості для професійного розвитку".

Компанія "Укргідроенерго" є найбільшою гідрогенерувальною компанією в Україні. До її структури належать 109 гідроелектростанцій (ГЕС) та гідроакумулювальних електростанцій (ГАЕС), які забезпечують генерацію екологічно чистої енергії з води й спільно працюють на енергетичну стабільність і безпеку України. Установлена потужність гідроелектростанцій станом на середину 2024 року становила майже 6 тисяч мегават, або 8% у загальному енергетичному балансі країни. Нині компанія стрімко розвивається, і реалізація її інвестиційних проєктів дасть змогу довести частку маневрових потужностей ГЕС та ГАЕС у загальному балансі галузі до 16%. У планах – розширення напрямів діяльності компанії, передусім у сферах відновлюваної енергетики. При цьому вже тепер компанія входить до ТОП-20 найбільших платників податків України, а на її станціях працюють понад 3600 фахівців.

Однак реалізація проєктів, тим більше в нових для компанії напрямах, потребує кваліфікованих фахівців відповідних галузей. До того ж ці працівники мають володіти всім спектром сучасного інструментарію проєктувальників та експлуатаційників у своїх сферах, зокрема спеціалізованими комп'ютерними програмними продуктами, і, звісно, вільно орієнтуватися в можливостях штучного інтелекту та за потреби використовувати їх.

Про нові напрями діяльності компанії та її потребу в кадрах, які володіють сучасними компетенціями, згадав у розмові з київськими політехніками її генеральний директор: "Гідроенергетика залишається нашою основою, але сьогодні ми розвиваємо й інші напрями – вітрову та сонячну генерацію, системи накопичення енергії. У нас сильна інженерна школа та великий практичний досвід, яким важливо ділитися з молоддю. Водночас нові технології, зокрема штучний інтелект, відкривають додаткові можливості для інженерних рішень. Саме тому співпраця з університетами є для нас важливою".

Співробітництво з Київською політехнікою в цьому плані має всі шанси стати дуже ефективним, упевнений ректор Анатолій Мельниченко. "КПІ ім. Ігоря Сікорського – один із ключових закладів вищої освіти України, який готує фахівців для енергетичної галузі. Яскраве підтвердження цього – високий попит на навчання за енергетичними напрямами під час цьогорічної вступної кампанії. У нашому університеті діють два інститути та факультет, де навчають майбутніх фахівців для атомної, теплової та альтернативної енергетики, енергопостачання й інших сфер галузі, – зауважив він. – Наші випускники працюють у різних її сегментах, зокрема й на підприємствах, від яких залежить енергетична стійкість держави. Тому співпраця з "Укргідроенерго" – це можливість поєднати освітній і науковий потенціал університету з практичними потребами енергетики та спільно забезпечувати підготовку фахівців, яких потребує країна".

З огляду на це у зустрічі брали участь очільники всіх підрозділів, про які згадав ректор, – декан факультету електроенерготехніки та автоматики Василь Будько, в.о. директора Навчально-наукового інституту атомної та теплової енергетики Ольга Черноусенко, директорка Навчально-наукового інституту енергозбереження та енергоменеджменту Оксана Вовк і перший проректор Михайло Безуглий. Розмова мала цілком предметний характер, бо стосувалася саме тих напрямів, за якими здійснюється підготовка майбутніх енергетиків у КПІ. Ба більше, Анатолій Мельниченко повідомив майбутнім партнерам, що сьогодні університет готує і фахівців у сфері штучного інтелекту (або, як частіше кажуть, просто ШІ), які, зважаючи на надзвичайно швидке проникнення ШІ в усі технологічні сфери, безумовно, будуть корисними й компанії.

Водночас говорили й про те, що сьогодні не можна орієнтуватися лише на так би мовити монокомпетентних спеціалістів – інженер має бути здатним працювати за багатьма векторами енергетики, тим більше зважаючи на те, що галузь розвивається навіть попри несприятливі умови війни. А багато в чому – і завдяки їм, через суворість не лише ознайомляться з діяльністю реальних підприємств – у цьому контексті енергетичних, – але й матимуть змогу випробувати власні сили в розв'язанні нехай і локальних, але конкретних завдань.

Ректор також привернув увагу гостей до можливостей університету швидко пропонувати потрібні галузі наукові рішення та надавати експертні послуги з різних питань.

"Отже, давайте рухатися вперед разом. У нас формується гарна команда, – закликав насамкінець Богдан Сухецький. – У нинішній ситуації нам дуже хотілося б отримувати вже готових спеціалістів... Ми готові підтримувати вас у розвитку цих молодих людей". І додав, що не обов'язково, щоб вони прийшли працювати саме на їхні станції, що можливо вони працюватимуть на будь-яких інших енергетичних підприємствах, але вони вже знатимуть цю систему, вже володітимуть тими навичками, що необхідні для успішної роботи в енергетиці.

Дмитро Стефанович
Фото Іміджевого центру "KPI4U"

КОНФЕРЕНЦ-ЗАЛ

Конференція з біобезпеки та сучасних реабілітаційних технологій

Штучний інтелект у реабілітації, інноваційне протезування, цифрове ортезування, підтримка військовослужбовців, розвиток ерготерапії та новітні біомедичні технології – ці та інші актуальні питання стали предметом масштабного науково-практичного діалогу, що відбувся 22 жовтня 2026 року в КПІ ім. Ігоря Сікорського. На базі факультету біомедичної інженерії відбулася VI Міжнародна науково-практична конференція "Біобезпека та сучасні реабілітаційні технології. Теорія, практика, перспективи" – подія, що об'єднала представників наукової та освітньої спільноти, медичних працівників, фізичних терапевтів, ерготерапевтів, біомедичних інженерів, фахівців із протезування та ортезування, представників громадських організацій і молодих дослідників.

Конференція, що проходила в змішаному форматі, продемонструвала значний інтерес професійної спільноти до розвитку сучасної реабілітаційної науки. 189 учасників в очному та онлайн-режимах об'єдналися навколо актуальних питань фізичної терапії, ерготерапії, протезування та ортезування, біомедичної інженерії, штучного інтелекту, громадського здоров'я та біобезпеки. Крім того, широка аудиторія мала можливість спостерігати за роботою конференції завдяки прямій трансляції на YouTube-каналі, що забезпечило додаткове поширення її наукових і практичних напрацювань.

Особливого значення ця конференція набуває в умовах повномасштабної війни, коли потреба в якісній реабілітаційній допомозі, інноваційних технологіях відновлення функціональних можливостей людини та підготовці висококваліфікованих фахівців є одним із пріоритетів української системи охорони здоров'я. Сьогодні реабілітація – це не лише медична допомога, а й складна міждисциплінарна система, що поєднує клінічну медицину, інженерію, інформаційні технології, психологію, фізичну терапію, ерготерапію та соціальну інтеграцію. Саме такий комплексний підхід став основою наукової програми цього наукового форуму.

Урочисте відкриття заходу об'єднало представників університетської адміністрації та партнерських організацій. Серед учасників відкриття – декан ФБМІ КПІ ім. Ігоря Сікорського Олександр Галкін, директор Наукового парку адитивних технологій "Сікорський Челлендж" Наталія Семінська та директор ГО "Протез Академія" Марина Ашихміна.

Одним із провідних напрямів конференції стало впровадження новітніх технологій у реабілітаційну практику. Член-кореспондент Національної академії педагогічних наук України, професор Андрій Шевцов представив методологічні підходи до класифікації практик застосування систем штучного інтелекту в реабілітації. Питаннюям використання штучного інтелекту в реабілітаційній освіті присвятив свій виступ професор КПІ ім. Ігоря Сікорського Олег Вовк, представивши аналіз практичних занять із дисциплін природничо-поведінкового блоку.

Значну увагу було приділено технологіям протезування та ортезування. Наталія Семінська доповіла про європейський досвід застосування адитивних технологій в ортезуванні та можливості практичної реалізації цифрового виробництва. Біомедичний інженер і протезист-ортезист міжнародного рівня Олександр Стеценко висвітлив інноваційні технології протезування в Україні. Про практичні аспекти використання протезів верхніх кінцівок у повсякденному житті розповів ерготерапевт Данило Інтелегатор, акцентувавши увагу на переході від опанування навичок керування протезом до його функціонального використання. Учасники конференції порушували і питання безпечної реабілітації осіб із порушеннями зору. Представниця ГО "Протез Академія" Кіра Степанович розкрила особливості комунікації, супроводу та організації фізичної терапії таких пацієнтів.

Окремий блок виступів було присвячено організації сучасної системи реабілітації. Професор Олександр Владимиров, завідувач кафедри реабілітаційної медицини, фізичної терапії та спортивної медицини Національного університету охорони здоров'я України імені П.Л. Шупика, представив аналіз сучасних організаційних, правових і кадрових викликів реабілітаційної галузі. Представник ГО "Протез Академія", член правління Української асоціації фізичної терапії Денис Нагорний ознайомив учасників із результатами пілотування моделі фахівця з реабілітації першого контакту.

Не менш актуальними стали доповіді щодо фізичної терапії при порушеннях ходи у пацієнтів з ураженням центральної нервової системи, представлені доцентом, старшим науковим співробітником у ДУ Інститут нейрохірургії ім. академіка А.П. Ромоданова НАМН України Вадимом Керестеєм, а також дослідження нейроадаптивних підходів до відновлення психоемоційного стану військовослужбовців, представлене завідувачкою кафедри фізичної терапії та ерготерапії Національного університету "Запорізька політехніка" Ольгою Ковальовою.

Особливу увагу привернула доповідь професора КПІ Олександра Глоби "Від трансферу знань до контекстуальної інтеграції: міжнародні моделі ерготерапії у воєнній реабілітації України". У ній порушено важливе питання: яким чином міжнародні моделі та підходи можуть бути інтегровані в українську реабілітаційну практику з урахуванням національних умов, професійних потреб і викликів воєнного часу.

Значущою подією програми став круглий стіл "Національна адаптація MOHOST в Україні: методологія, експертний консенсус та перспективи впровадження". MOHOST (Model of Human Occupation Screening Tool) – це міжнародний інструмент ерготерапевтичного оцінювання, що ґрунтується на Моделі заняттєвої активності людини (МОНО). Адаптація інструменту MOHOST проводиться в рамках проєкту "Ерготерапія без кордонів", що реалізується КПІ ім. Ігоря Сікорського, БО БФ "КОЛО" та шведською неприбутковою організацією Beredskapslyftet за фінансування Шведського інституту в межах програми підтримки України. Його національна адаптація є важливим напрямом розвитку доказової ерготерапевтичної практики в Україні. Вона передбачає не лише переклад інструменту, а й врахування культурного та професійного контексту, перевірку його вимірювальних властивостей і формування науково обґрунтованих підходів до використання в українській системі реабілітації. Включення цієї тематики до програми конференції засвідчило увагу наукової спільноти до міжнародної співпраці та розвитку сучасних інструментів оцінювання результатів реабілітації.

Друга пленарна сесія продемонструвала різноманітність наукових напрямів, що формують сучасну реабілітаційну галузь – від біомеханіки до психологічного благополуччя. Серед представлених тем – розвиток регбі на кріслах колісних в Україні, психологічне благополуччя фізичних терапевтів та ерготерапевтів, формування навичок здорового способу життя у підлітків із муковісцидозом, психологічний супровід матерів у системі неонатальної допомоги. Окрему увагу приділено патофізіологічним взаємозв'язкам між хронічним стресом, порушеннями дихання та м'язово-постуральними змінами, а також функціональним наслідкам невідповідності крісла колісного антропометричним параметрам користувача.

Виступає І. Худецький

Вагому частину програми становили інженерно-технологічні дослідження: аналіз електронейроміографічних сигналів, розроблення систем оцінювання м'язової активності, використання штучного інтелекту для біомаркерного аналізу та комп'ютерного моделювання в професійній підготовці майбутніх фахівців із терапії та реабілітації.

Конференція стала вагомим майданчиком для представлення актуальних досліджень, обміну професійним досвідом і налагодження співпраці між представниками різних галузей науки та практики. Особливістю заходу стало органічне поєднання фундаментальних наукових підходів, сучасних інженерних рішень і практичних потреб реабілітаційної допомоги. Участь молодих науковців, аспірантів і магістрантів стала важливою складовою конференції, продемонструвавши перспективність поєднання наукових досліджень із практичною підготовкою нового покоління фахівців. 149 учасників в очному та онлайн-форматах, додаткова аудиторія прямої трансляції на YouTube, насичена програма пленарних засідань і спеціалізований круглий стіл – усе це засвідчило актуальність тематики конференції та високий інтерес до розвитку реабілітаційних технологій.

Проведення такого заходу на базі КПІ ім. Ігоря Сікорського вкотре підкреслює значення університету як осередку міждисциплінарної наукової взаємодії, де інженерна думка, медична наука та реабілітаційна практика об'єднуються задля вирішення суспільно важливих завдань. Адже головна цінність сучасних реабілітаційних технологій вимірюється не лише рівнем їхньої інноваційності, а й можливістю повернути людині рух, самостійність, активність і гідну якість життя. І саме заради цієї мети наука, освіта та практика мають працювати разом.

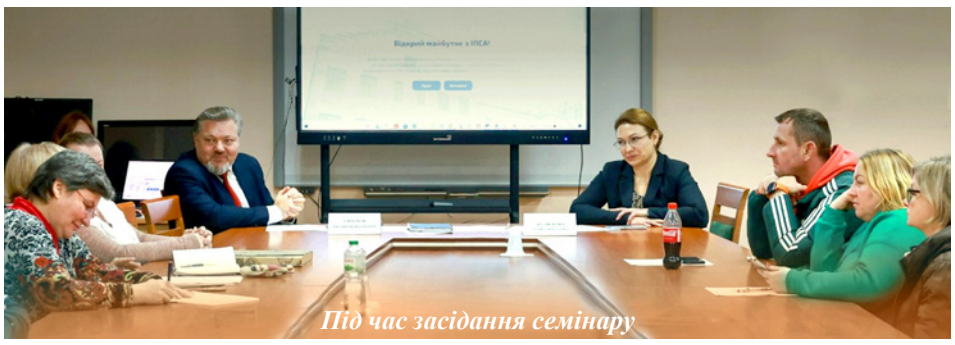
Довідково: *Проєкт "Ерготерапія без кордонів: шведсько-український професійний обмін задля сталого розвитку реабілітації в Україні" реалізовують шведська неприбуткова організація Beredskapslyftet, КПІ ім. Ігоря Сікорського та БО "Благодійний фонд "КОЛО" за фінансування Шведського інституту.*

Ігор Худецький, в.о. зав. кафедри біобезпеки і здоров'я людини,
Юлія Антонова-Рафі, доцент,
Ганна Мельник, ст. викладачка

Семінар у КПІ: про наступність та інновації в шкільній та університетській ІТ-освіті

На базі НН ІПСА КПІ ім. Ігоря Сікорського 3 листопада проведено методичний семінар "Наступність та інновації в шкільній та університетській ІТ-освіті: від основ інформатики до штучного інтелекту". Мета семінару – налагодження взаємодії між викладачами закладів вищої освіти (ЗВО) та педагогічними працівниками закладів загальної середньої освіти (ЗЗСО) для забезпечення наступності між шкільною та університетською ІТ-освітою, обміну досвідом щодо викладання інформатики й використання технологій штучного інтелекту в освітньому процесі, а також визначення напрямів подальшої співпраці.

У семінарі взяли участь запрошені представники ЗЗСО та органів управління освітою Бориспільського району Київської області. Після привітань з доповіддю "Сучасний абітурієнт ІТ-спеціальностей: яких компетентностей та знань очікує університет від випускника школи" виступили заступник директора ННІ ІПСА Гліб Подколзін та заступниця директора цього ж інституту Оксана Тимощук. Далі під координацією Оксани Тимощук серед присутніх розгорнулася дискусія, учасники якої розглянули виклики та бар'єри у викладанні інформатики в сучасній школі – від матеріально-технічного забезпечення до мотивації учнів.

Під час засідання семінару

"Штучний інтелект в освіті: теорія і практика" – під такою назвою викладачка ННІ ІПСА, гарант освітньо-професійної програми "Системи і методи штучного інтелекту" першого рівня вищої освіти Наталія Шаповал провела майстер-клас. Після перерви, неформального спілкування та огляду лабораторій ННІ ІПСА викладачі кафедр штучного інтелекту і математичних методів системного аналізу інституту та вчителі інформатики обмінялися баченням низки проблем. Зокрема в блоці "Інтеграція сучасних технологій у шкільну програму" обговорили використання генеративного ШІ у навчальному процесі. Тут у центрі уваги були етика, академічна доброчесність і нові методи оцінювання; викладання базових понять аналізу даних та проєктного програмування у старших класах. Поділилися думками присутні також щодо питань з блоку "Олімпіадний рух, турніри та науково-дослідницька діяльність МАН". Семінар завершила інтерактивна сесія "Моделювання спільних заходів на навчальний рік", де обговорили теми для університетських факультативів або літніх шкіл для школярів і побудову наскрізних освітніх траєкторій "Школа – ЗВО – ІТ-компанія".

Думками стосовно проведеного заходу з кореспондентом "Київського політехніка" поділився співголова програмного комітету семінару, директор ННІ ІПСА Костянтин Єфремов: "Цей семінар став важливим кроком у налагодженні системної співпраці між школою та університетом. Відкритий обмін досвідом і думками дозволив краще зрозуміти спільні виклики та окреслити перспективні напрями подальшої взаємодії. В умовах реформування освіти та стрімкого розвитку технологій саме такий постійний діалог допомагає забезпечити наступність освітніх програм, підвищити якість підготовки молоді та розкрити її потенціал. Адже від здатності освітян об'єднувати зусилля сьогодні значною мірою залежать інтелектуальний і технологічний розвиток, обороноздатність та майбутнє України".

"Реформування середньої освіти потребує реформації й університетських освітніх програм, – впевнена співголова програмного комітету семінару, проректорка з навчальної роботи КПІ Тетяна Желяскова, – і мені дуже приємно, що така дискусія і такий відкритий діалог у форматі круглого столу відбувся саме в КПІ. Важливо, щоб ліцеї запроваджували ці профілі, які будуть дійсно цікавими для кафедр університету в рамках наших спеціальностей. Такий формат спільного діалогу дозволить нам напрацювати певні кроки подальшої реалізації реформ і, можливо, вибудувати якісь рішення або траєкторії для подолання цих викликів".

Володимир Школьний
Фото Іміджевого центру "КРІ4U"

АКТУАЛЬНО

Помічник ректора з питань ветеранської політики Андрій Гаврушкевич: *"Усі ми вчимося взаємодіяти – і ветерани, і викладачі, і працівники, і загалом суспільство"*

На стіні між двома вікнами в кімнаті, де працює помічник ректора з питань ветеранської політики та директора Центру ветеранського розвитку КПІ ім. Ігоря Сікорського Андрія Гаврушкевича, висить полотнище із шевронами різних частин і підрозділів Сил оборони України. Це шеврони частин, у яких воювали і продовжують воювати студенти та працівники університету. У них відображена вся географія повномасштабної війни, яку розв'язала Росія проти України, – від півдня до півночі. Перші два – пам'ять про бойові підрозділи, у складі яких воював сам Андрій Гаврушкевич. "Це найбільша цінність у цій кімнаті", – каже він.

Наша розмова, звісно, стосувалася роботи з ветеранами. Проте розпочали ми її з навчання та роботи Андрія в КПІ, а також вимушеної перерви на його участь у бойових діях.

– Розпочнімо з вашого навчання та роботи в КПІ. Коли ви закінчили університет і скільки років у ньому працюєте?

– Вступив до КПІ у 1997 році після закінчення з "червоним" дипломом Бердичівського машинобудівного коледжу. Закінчив університет у 2002 році з відзнакою. Навчався на механіко-машинобудівному факультеті (з 1999 року – Навчально-науковий Механіко-машинобудівний інститут), на кафедрі технології машинобудування (бакалаврат) і в магістратурі на кафедрі та конструювання верстатів (тепер – кафедра конструювання машин). Здобув фах інженера-конструктора. Після цього була аспірантура, яку закінчив у 2007 році, й відтоді викладаю на рідній кафедрі. Тож мій викладацький стаж становить уже 19 років.

Фактично з першого курсу, мешкаючи в 20-му гуртожитку, я активно займався громадською діяльністю. Спочатку був дружинником, чергував на вахтах у гуртожитках студмістечка, брав участь у роботі Студентської ради гуртожитку та студентського профбюро ММІ. У 1999 та 2000 очолював будівельні загони з відновлення бази "Політехнік" на Київському водосховищі та на літніх заїздах був її студентським директором.

У 2002 році мене обрали заступником голови Профкому студентів КПІ. У 2005-му ми з Мариною Мазур створили Студентську раду студмістечка – до речі, одну з найперших в Україні. Очолював студентський профком з 2009 до 2019 року.

За цей час здобув великий досвід як захисту прав студентів (соціальні виплати, стипендії, гуртожитки тощо), так і відстоювання території університету від зазіхань забудовників та унеможливлення відчуження у нас бази "Політехнік". Багато чого, що сьогодні маємо в КПІ, реалізувалося саме в той період: перетворення вулиці Політехнічної на пішохідну зону, переозвучення назви станції метро "Політехнічний інститут". Дуже сильними були Профком студентів, СР та Студентська рада студмістечка, надзвичайно активною – студентська молодь КПІ.

Потім півтора року працював директором Центру фізичного виховання та спорту – фактично до 2021 року. Період був хоч і коротким, але надзвичайно насиченим і цікавим, особливо зважаючи на пандемію коронавірусу. Будь-які групові активності тоді були під забороною, а наш підрозділ перебував на госпрозрахунку. Проте нам усе ж вдалося досягти непоганих результатів, за що в першу чергу вдячний колективу. Також до обрання головою студентського профкому працював деякий час на посаді заступника директора Студмістечка та заступником декана ММІ по роботі зі студентами.

Не можу не згадати окремі яскраві моменти Помаранчевої та Революції Гідності 2004 та 2014 років. У непростих умовах тиску з боку влади і відповідних спецслужб наш колектив мав проактивну позицію. Тиснули і на мене особисто за виступ на Вченій раді з пропозицією засудити побиття студентів на Майдані. В той час це фактично було відкрите засудження дій Януковича, ще й від найбільшого університету України. Ми разом з колегами організовували багатотисячні виступи КПІшників на Площі Знань, похід університетською колоною на Майдан. Дуже раджу всім прочитати книгу "КПІ і Майдани" про безпосередню участь колективу КПІ в усіх "Майданах" з фактами та фотографіями.

– А потім почалася широкомасштабна війна… Розкажіть про свій бойовий шлях.

А. Гаврушкевич

– Та особливо немає чого розповідати. Я був у відпустці – катався з друзями на лижах у Болгарії. 23 лютого ввечері приземлилися в Борисполі, і буквально за пів години після цього аеропорт закрили – про це ми дізналися вже згодом.

Наступного дня 24 лютого 2022 року під ранок почалося. Вибухи, ракетні обстріли, бомбардування. Інформація, що ворог під Києвом. І хоча я як кандидат наук мав бронь, пішов записуватися до 130-го батальйону ТрО. Штаб батальйону тоді розташовувався в Солом'янській райдержадміністрації на Повітрофлотському проспекті (нині – проспект Повітряних Сил). Там мені відповіли: "Де ви раніше були? У нас уже повний комплект!". Я подивився на "комплект": люди різні, багато хто у поважному віці. Тож вирішив іти одразу до військкомату, де мене прийняли без вагань.

Там зустрівся з хлопцями з університету Шевченка та КНЕУ, які, як і я, закінчили військову кафедру. Нас оформили миттєво. Протягом першого тижня довелося оперативно формувати поповнення і особисто з документами доставляти в бригади, які вже вели запеклі бої і мали некомплект та втрати, адже навколо вже точилися бої. Зараз, коли я бачу, як ТЦК мобілізують чоловіків, згадую ті дні: від охочих стати на захист Батьківщини не було відбою, добровольці в чергах стояли по декілька діб. Я жартував, що потрапити на війну тоді можна було лише "по блату".

Я шукав можливість потрапити до бойової частини, "на передок", але призначення давали за військово-обліковими спеціальностями, а я закінчував військову кафедру як офіцер ППО. Проте мені все ж вдалося потрапити туди, куди прагнув. Саме в нашому ТЦК почали формувати 120-й окремий розвідувальний батальйон. Туди відбирали людей із досвідом АТО/ООС з 2014 року за особливими спеціальностями: снайперів, саперів, десантуру, спецназ. Набирали в роту спецрозвідки, готували розвідувально-диверсійні групи для негайного виходу на бойові позиції. Я допомагав із формуванням. На другий чи третій день в черзі перед військкоматом зустрів ще одного добре знайомого КПІшника – Віктора Бута (позивний "Зьома"). Він закінчував зварювальний факультет, ми колись були сусідами в сімейному гуртожитку. Від профкому студентів допомагав його родині поселитися і декілька разів по інших зверненнях. Він колись служив в спецназі, був добре підготовлений. Пам'ятаю, я вихопив його з натовпу й підвів до командира. Вітя сказав мені тоді: "Завіз родину на захід і не можу десь переховуватися, коли ворог тут, а я здоровий підготовлений чоловік". Він підійшов за всіма критеріями, отримав призначення і наказ формувати підрозділ. Я звернувся до нього: "Візьми мене до себе. Все одно кудись переведуся, а так ми хоч знаємо один одного. Чого треба – навчуся на місці, тим паче, що маю хорошу фізичну базу завдяки туризму, полюванню та спорту. З дитинства маю справу зі зброєю, гарно стріляю". Так я опинився в розвідбаті. Набір пришвидшили, бо терміново потрібні були мобільні групи для оборони Київщини. Почали набирати тих, хто добре водив машину, мав власні автівки й був готовий їх втратити. Я не міг не скористатися таким шансом. Так я опинився в розвідбаті в роті спеціальної розвідки.

Потім почався місяць надзвичайно серйозної підготовки. Нас дуже якісно тренували натівські інструктори з Австралії та Німеччини. Заняття тривали вдень і вночі. Усі рвалися в бій, боялися, що війна закінчиться без нас і не встигнемо "когось за горлянку потримати". А наш головний старшина – досвідчений розвідник, який воював ще з 2014 року, осаджував нас: "Ви не поспішайте, на вас цього хліба вистачить. Дякуйте Богу за кожен день підготовки". Усе відбувалося в дуже стислі терміни, адже перед нами ставили специфічні завдання: розвідка та диверсійна робота.

Під час "підготовки" один загинув, декілька отримали важкі поранення. А з 1 травня нас перекинули на північ Харківщини, до самого кордону з росією. Найбільш відома Козача Лопань – найбільш укріплений форпост росіян.

Я очолив групу з 10 бійців. Вона стала моєю другою родиною, ми й досі підтримуємо зв'язок із тими, хто вижив… А вижили, на жаль, не всі. Звісно, є що згадати, багато чого зробили. Є чим пишатися і не соромно своїм дітям в очі дивитися. Хтось може говорити про військову романтику нашої специфіки, але краще б такої романтики взагалі не існувало.

Ми пройшли Харківщину, Лисичанськ, Соледар, Бахмут. У Бахмуті протидіяли "вагнерівцям", вони сильно вибивали наших хлопців. Особливо на підступах до Бахмута (Зайцеве, Кодема, Семигір'я). Насправді наші позиції складалися з груп по 3-4 особи, між ними метрів триста, а вночі ворог ліз з усіх щілин. І хто б там що казав, вони були мега-підготовленими професіоналами. Так, це вороги, але професіонали, з якими було надзвичайно важко "бодатися". Бої точилися жорстокі.

Згодом на підступах до Бахмута під час одного з виходів (Кодема, Семигір'я) нашу зведену групу з чотирьох осіб (я з нашим снайпером і командир іншої групи зі своїм бійцем) пів дня намагалися знищити. Штурми "вагнерівців" йшли без упину. Бої вели впритул 10-15 метрів. Під постійним масованим і надзвичайно точним мінометним вогнем ворога. Колега-командир був "важким" і кожен наступний приліт міг стати останнім для нас. Зрештою нам довелося відійти з боєм. Я витягував побратима, двоє за нами метрів 20 прикриваючи відтягувались з боєм. Всі опинилися спочатку в госпіталі Бахмута, а я потім у Києві – з важкими травмами, черговою контузією та всіма супутніми наслідками. Під час шпиталізації був переведений до легендарної 47-ї бригади "Магура" на посаду командира штурмового взводу.

Я був вражений ставленням і повагою з боку командування, високою мотивацією та підготовкою особового складу. Ми мали потужне озброєння: БМП "Бредлі", танки "Леопард" та іншу західну техніку. Скажу прямо: якби не "Бредлі", за тиждень від бригади могло б нічого не залишитися. У підрозділі воювало чимало наших КПІшників, причому багато з них пішли на фронт ще студентами першого-другого курсів. Один із них, із ФЕА, торік, до речі, повернувся до навчання. Інший – з позивним "Крава" (Льошка Кравченко), пішов воювати й втратив ногу під час контрнаступу. Після реабілітації, протезування повернувся на денну форму навчання і найкраще на курсі захистив бакалаврський диплом, працює за фахом. Зараз він активно займається спортом, фанат походів у гори, на полігонах регулярно відпрацьовує зі зброєю всі свої навики і вміння. І робить такі речі, які не кожен зможе виконати й на двох ногах. Усі ці хлопці – неймовірний приклад волі та жаги до життя. У них треба вчитися, як не нити й упевнено йти вперед попри все.

Ну, це так, якщо дуже коротко. Після різкого погіршення стану здоров'я я, внаслідок отриманих травм, за рішенням ВЛК був звільнений від служби і повернувся до КПІ на рідну кафедру.

– Ми вже розповідали на шпальтах нашої газети про створення Центру ветеранського розвитку КПІ. За якими напрямами та в якій структурі він працює сьогодні? Де розташований?

– Питання з приміщенням зараз вирішується. Це має бути не просто окрема кімната, а повноцінний фізичний простір для ветеранів. Ми маємо на прикметі кілька варіантів, але там потрібно зробити ремонт і встановити обладнання. Усі ми розуміємо нинішню ситуацію в країні, брак фінансових та матеріальних ресурсів, тому доведеться залучати спонсорів.

Щодо структури: донедавна ми мали лише одну ставку, яку ділили на чотирьох працівників, а двоє дівчат-студенток допомагали нам як волонтерки. Зараз ми маємо чотири повноцінні ставки: директор, заступник та два інспектори. Після завершення вступної кампанії кількість студентів-ветеранів суттєво зросла – зі 100 до 300, отож і обсяги роботи збільшилися, хоча вони й до того були чималими.

Сподіваємося, що невдовзі до нашої команди приєднається одна з наших ветеранок, ми вже маємо попередні домовленості. Вона опікуватиметься організаційними питаннями адаптивного спорту та реабілітації. Вона та її чоловік – наші студенти, які торік вступили на ветеранську магістерську програму. Про цю родину можна писати книги: вони на війні з 2014 року, поклали своє здоров'я за свободу Батьківщини, хоча ветеранка мала успішний бізнес, квартиру й усе необхідне для комфортного життя. Вона починала з волонтерства, потім пішла в добробат. До речі, статус добровольців АТО у нас досі залишається проблемою, адже офіційного ветеранського статусу ці люди часто не мають. Ця наша студентка дістала важкі поранення, має інвалідність, але не може скористатися належними ветеранам пільгами. Ба більше, через відсутність посвідчення вона тривалий час не могла потрапити навіть на змагання з адаптивного спорту. Нещодавно їй усе ж пішли назустріч та включили до складу ветеранської збірної України для участі в марші ветеранів у Бельгії. Там потрібно було подолати 100 кілометрів за 24 години. Більшість учасників – ветерани після важких поранень, з інвалідністю. Таке випробування навіть для абсолютно здорової людини є майже нереальним, але вона впоралася, і ми надзвичайно пишаємося нею. Її чоловік Андрій втратив ногу й зараз ходить на протезі. Він пройшов курс психологічної реабілітації, яку ми торік організовували спільно з фондом "Надійне майбутнє" (проєкт підтримки та морального відновлення ветеранів за принципом "рівний-рівному", розроблений експертами у Великій Британії та адаптований в Україні – ***прим. ред.***).

Ми прагнемо, щоб наш спорткомплекс став базою для реабілітації захисників. Щоправда, протягом року він двічі зазнавав руйнувань через обстріли, але ми продовжуємо працювати. Загалом хочеться об'єднати зусилля різних підрозділів: нашого факультету біомедичної інженерії, де готують реабілітологів; факультету соціології і права, який випускає психологів та соцпрацівників; а також Наукового парку адаптивних технологій, спорткомплексу… Зараз вони функціонують кожний окремо, хоча працюють з ветеранами і мають таки спільні проєкти, а нам потрібен єдиний комплекс, діяльність якого координуватиметься зі спільного центру. Тоді реінтеграція та реабілітація відбуватиметься комплексно: через навчання, культурні заходи, адаптивний спорт та психологічну допомогу.

стор. 4

стор. 3

Щодо культурних проєктів: нещодавно наш Українсько-Японський центр організував для ветеранів та їхніх родин традиційну чайну церемонію, все пройшло дуже тепло. Також плануємо концерти – я вже домовився з директором Центру культури і мистецтв, щоб для ветеранів завжди бронювали місця в залі.

– Скільки ветеранів зараз працює в університеті?

– Якщо говорити про тих, хто має офіційний статус учасника бойових дій і вже демобілізувався, то у нас працює семеро таких співробітників. Ще 70 наших працівників зараз захищають країну в лавах Сил оборони. За останній рік двоє колег повернулися до роботи, живі й здорові, слава Богу. Це Олександр Махунько, який воював із першого дня, та працівник музею Григорій Лупаренко. Григорій, до речі, тепер викладатиме курс "Основи національної безпеки", адже має колосальний практичний досвід.

– А скільки ветеранів навчається?

– 300 осіб. Лише цього року до нас вступили майже 200 ветеранів. Переконаний, що за кількістю студентів-учасників бойових дій ми перебуваємо в топі вишів України. Причому це не просто цифри, це питання якості. Залучення ветеранів до КПІ – один із головних пріоритетів моєї діяльності. Системна робота з ветеранськими громадськими організаціями, бригадами та корпусами, інформаційна робота дала позитивний результат, і її результати ми побачимо вже наступного року. Тут чудово працює "сарафанне радіо": інформація про належні умови та можливості вступу передається з рук у руки. Або навпаки.

Організація навчання для мене є першочерговою. Необхідно забезпечити кожному індивідуальне консультування та повний супровід від моменту подачі документів. У людей виникає безліч запитань, тому я перебуваю на зв'язку в режимі 24/7, постійно веду ветеранські чати. Хоча, звичайно ж кафедри та факультети повинні працювати з ветеранами безпосередньо, як і з кожним студентом.

– Чи є серед КПІшників ті, хто воює і паралельно навчається в онлайн-форматі?

– Так, серед ветеранів таких студентів у нас більше половини. Є й ті, хто через службу був змушений піти в академічну відпустку, або ж навпаки – зараз повертається з неї до навчання. Ми намагаємося всебічно підтримувати наших бійців: за їхніми запитами купуємо й відправляємо на фронт необхідне обладнання. Це стає можливим завдяки нашому університетському Благодійному фонду підтримки ЗСУ, куди працівники КПІ щомісяця добровільно перераховують кошти. За минулий рік ми надали допомоги на 2,5 мільйони гривень.

Окрім матеріального аспекту, це надзвичайно важливо з психологічної точки зору: хлопці та дівчата відчувають, що про них пам'ятають. Вони, до слова, часто надсилають нам відеозвіти про роботу переданого обладнання. Користуючись нагодою, хочу закликати всіх колег не зупинятися і підтримувати Фонд – це наш прямий обов'язок. Ну і просто пишіть знайомим захисникам і захисницям у приватні повідомлення. Кожне наше запитання "як ти?", кожне "чим допомогти?" або просте "дякую за службу" для них є величезною моральною підтримкою та енергетичним підживленням, я це добре знаю з власного досвіду.

– Чи закріплені на факультетах спеціальні куратори для студентів-ветеранів?

– Офіційно в нас нічого такого, на жаль, немає. Тому це в першу чергу чисто людський фактор. Тобто увага до хлопців і дівчат, які в наші аудиторії прийшли з окопів, – це справа факультету чи інституту та їхніх викладачів. У нас же в кожній групі формально є куратор. Але ніхто не змусить викладача віддаватися цій справі на 100%. Отож і не всі розуміють, що в їхніх групах є ветерани, чи діти учасників війни, чи діти загиблих воїнів, яким треба трохи більше приділяти уваги і з якими слід трохи по-іншому працювати. Тому я вже при вступі ветеранів кажу викладачам, що з цими людьми кожен має працювати індивідуально, зайвий раз телефонувати, запитувати про їхній стан і можливості. Але люди різні, й робота з ветеранами у наших підрозділах – нині справа морального людського розуміння з боку викладачів, кураторів і відповідальних на кафедрах, в деканатах. Більшість звільнених ветеранів мають серйозні проблеми зі здоров'ям, що накладає свої нюанси (періодично на якийсь час вони "випадають" з життя – шпиталі, реабілітації, операції і т.д.). І тут нам потрібно бути більш гнучкими, але, водночас, з повноцінним виконанням навчального плану.

З іншого боку, самих ветеранів теж треба адаптувати до навчання, адже в КПІ розгорнуто потужне цифрове середовище: сервіси Google School, платформа дистанційного навчання "Сікорський", внутрішня пошта. Дорослим людям, які роками перебували в зоні бойових дій або давно закінчили школу, важче опанувати ці системи, ніж учорашнім школярам. Перші заняття обов'язково мають бути присвячені саме цифровій адаптації, і це завдання поки кураторів. Нам потрібно це системно прийняти і затвердити на рівні університету. На жаль, є викладачі, які взагалі не розуміють, що методика роботи з ветеранами має відрізнятися від викладання для звичайних студентів.

Тому ми всі зараз вчимося взаємодіяти – і самі ветерани, і викладачі, і співробітники. Ми напрацьовуємо абсолютно унікальний досвід. Звісно, не все одразу йде гладко, виникають труднощі, триває процес притирання. Але це живий процес, як у великій родині: якщо бачимо недоліки – намагаємося їх оперативно виправити. Спільно з НДЦ "Соціоплюс" ми розробили спеціальний опитувальник, який допоможе виявити приховані проблеми й зрозуміти, які системні зміни, вдосконалення потрібні в роботі з ветеранами.

Нашою ідеологією повинно стати створення в університеті середовища, де ветерани можуть "знайти себе" та реалізувати свої бачення, мрії і відчувати себе комфортно…

– Чи ведеться статистика членів родин загиблих воїнів?

– Це болюче питання і велика проблема. Зараз ми спільно з Профкомом працюємо над створенням такої єдиної бази даних. Особисто я завжди відкритий для контактів, у нас діє чат, де кожен може отримати швидку відповідь, а ветеранів я супроводжую індивідуально від моменту вступу.

– У ветеранів чимало проблем: здоров'я, працевлаштування, ресоціалізація. А чи стикаються вони зі специфічними студентськими труднощами?

– На жаль, так. Нині ми активно ведемо перемовини з Міністерством освіти і науки щодо переведення абсолютно всіх ветеранів на навчання за кошти держбюджету. Станом на кінець жовтня ми маємо 132 учасників бойових дій, які вступили на контракт. Поки що вдалося перевести на бюджет 43 особи. Але робота з МОН, іншими державними органами, депутатським корпусом триває. Я відверто кажу на всіх засіданнях найвищого рівня: це ганьба, що країна, яка воює, не може повноцінно забезпечити безкоштовну освіту для своїх захисників. Проте маємо те, що маємо, тож ми продовжуємо робити все від нас залежне, щоб перевести цих ветеранів на бюджетну форму.

Є ще дуже багато й інших питань, проблем ветеранів, які не вирішуються лише через недосконалість законодавчої бази та підзаконних актів, їх суперечностей. Тому це також важливий аспект діяльності. Готуємо і скеровуємо до відповідних органів подання, пропозиції щодо внесення змін.

Андрій Гаврушкевич розповів ще багато важливого. Головний висновок: у роботі з ветеранами є завдання, які вже успішно вирішуються; є гострі питання, що їх необхідно постійно тримати на оці; з'являються нові напрями, що потребують посиленої уваги. Тому наша газета обов'язково повертатиметься до цієї теми ще не один раз.

Спілкувався Дмитро Стефанович

ВІТАЄМО

Наталія Писаревська: музей, який не зупиняється

До 75-річчя директорки Державного політехнічного музею імені Бориса Патона

13 листопада Наталії Володимирівні Писаревській виповнилося 75 років. Понад пів століття її життя пов'язане з музеями – від краєзнавчого на Далекому Сході до Національного музею історії України й Державного політехнічного музею при КПІ ім. Ігоря Сікорського, який вона очолює з 2008 року. У її доробку – близько 80 виставок, нові експозиції, освітні й міжнародні проєкти. Але за датами й назвами для неї завжди стоять люди.

– Ваше дитинство минуло далеко від Києва. Який спогад повертається до вас найчастіше?

– Сонячний день. Дідусь приходить і каже: "Ну що, Наталко, поїхали велосипедом у степ". Безкраїй степ, ковила, кургани. Можна лягти на кургані, дивитися в небо, а над тобою висить орел. Потім річка із золотавим піском, дорога додому, пил на якій – наче шовк. І найсмачніший бабусин борщ. Це були мої найперші відчуття щастя.

Батьки були лікарями, людьми повоєнної інтелігенції. Вони багато працювали, а в родині панувала цілковита свобода – для мене це дуже важливо. Згодом ми переїхали до Києва: після провінційного Сталінграда – зовсім інший світ. Потім був факультет журналістики Київського університету. Там я відкривала для себе українську мову й літературу.

Н. Писаревська

– Ви здобули журналістську освіту. Як сталося, що професією на все життя став музей?

– У молодості багато що вирішує кохання. Мій чоловік навчався в інституті цивільної авіації, за розподілом ми поїхали до Ніколаєвська-на-Амурі. Я працювала в районній газеті, а директор краєзнавчого музею читав мої статті й одного разу запросив на роботу.

Для нього музей був усім життям. Музей став справжнім осередком міста: туди приходили геологи, моряки, краєзнавці. Жорстких рамок не було, зате була свобода творчості. Так я почала опановувати музейну справу.

– Що дала вам та перша музейна робота?

– Зустріч із зовсім іншим світом: природою, людськими долями, складною історією краю. Там жили примусово виселені люди, зокрема кримські татари. Через що вони пройшли, я до кінця зрозуміла пізніше, коли в Києві робила виставку про їхню історію. А ще отримала урок на все життя: ти нічого не знаєш – учися. Поки ти допитлива, відкриваєш нові світи.

– У 1980 році ви прийшли до Національного музею історії України. Як музей змінювався разом із країною?

– Тоді експозиції визначалися офіційними схемами радянської історії. Але й у цих межах можна було знайти свій шлях. Мене завжди надихали люди. Пам'ятаю екскурсію для сільських жінок: вони слухали розповідь про працю таких самих людей, як вони, і заплакали. Ми розчулилися разом із ними. Музейна історія має відгукуватися в людині.

Наприкінці 1980-х з'явилася можливість інакше говорити про минуле. Ми звернулися до постатей Миколи Аркаса, Михайла Грушевського – до сторінок, на яких раніше не наголошували.

– Серед ваших виставок особливе місце посідають "Гетьмани України". Чим вона запам'яталася?

– Ми дістали з фондів парсуни – старовинні портрети, які довго не експонувалися. Разом із художницею Тетяною Магурою та колегами створили окрему експозицію, доповнили її зброєю й документами. Біля указу Катерини II про ліквідацію Запорозької Січі навіть довелося поставити стілець, щоб люди могли сісти й уважно прочитати текст.

Суспільство прагнуло знати власну історію. За кожним гетьманом стояла непроста доля. Але мені важливо нагадувати не лише про поразки: гідність української історії і в тому, що після випробувань ми піднімалися й ішли далі.

– Ви називаєте дорогими для себе й виставки про кримських татар та Голокост. Чому?

– Вони відкривали історії, які довго залишалися невидимими. Виставка "Авдет – Повернення", присвячена депортації кримських татар, стала для мене зустріччю з людьми, їхніми спогадами й болем. Виставка про Голокост, перша в Україні, так само вимагала великої внутрішньої роботи. У фондах знаходили речі, до яких раніше майже не зверталися. Пам'ятаю, як мені показали корону Тори: для людини, що виросла в радянському середовищі, це було відкриття цілого культурного світу.

– А що для вас означає бути кураторкою виставки?

– Це не просто вибрати експонати й написати етикетки. Я порівнюю цю роботу з виношуванням дитини: зерно ідеї росте, набуває форми, і зрештою виставка народжується. Після відкриття часом відчуваєш спустошення. Але нічого цікавішого для мене немає, особливо коли поруч команда однодумців.

– Ви багато працювали з дитячою аудиторією. Як зацікавити музеєм наймолодших?

– Дитині треба говорити доступно, але не спрощувати саму ідею. У школі – дитячому садку "Кияночка" ми разом із художницею Вікторією Русаковою створили музеї історії Києва й музей-аптеку. Головне – знайти точку, з якої дитина почне розуміти побачене. Тоді музей стає не уроком, а відкриттям.

– Як у вашому житті з'явився Державний політехнічний музей?

– Я брала участь в адаптації французької виставки для української аудиторії, ми шукали для неї зал – так і познайомилися з Політехнічним музеєм. У 2005 році мене запросили сюди заступницею директора, з 2008-го я очолюю музей.

Тут працювали люди, які блискуче знали свої технічні галузі, хоча музейну освіту мали не всі. Тепер приходить багато молоді – телекомунікаційники, радіотехніки, авіатори. Ініціатив безліч, і об'єднувати їх – цікавий виклик.

– Що має робити університетський музей, щоб бути потрібним не тільки знавцям техніки?

– Можна зберігати колекцію й чекати тих, кому вона вже цікава. Але нам хочеться запросити тих, хто ніколи не приходив. Тому в музеї були показ мод, TEDx, фестиваль стимпанку, "Японська осінь". Водночас розвага може бути частиною музейної роботи, але не замінює її змісту. А сьогодні я особливо ціную "Родинні суботи": людям потрібне місце, де їм раді й де можна разом щось зробити.

– 24 лютого 2022 року змінило життя кожного. Що стало для вас найважчим у перші дні повномасштабного вторгнення?

– Першим питанням були люди: де вони, як зберегти колектив. Ми створили спільну групу, підтримували зв'язок. Значна частина колекції – великі й важкі предмети, які неможливо просто вивезти. Треба було захищати їх на місці, шукати пакувальні матеріали. Допомогли закордонні колеги. Війна нагадала, що музей відповідає і за людей, і за свідчення часу, який ми переживаємо.

– Чи є серед експонатів музею такий, до якого ви повертаєтеся з особливою теплотою?

– Мені дорогі речі, в яких відчувається людина. Наприклад, записник Віктора Глушкова: номери телефонів, нотатки, деталі, що дозволяють побачити за видатним ученим живу особистість. Експонат цікавий тим, яку історію він здатен розповісти.

– Коли ви озираєтеся на свої 75 років, який спогад викликає найтеплішу усмішку?

– Це зовсім не музейний спогад. Теплий тролейбус із Троєщини на Шулявку, п'ята вечора. За вікном – Десенка. Одна дитина в мене на колінах, друга притулилася поруч. Усі здорові, і ти ніби вириваєшся з буднів і метушні. Мабуть, саме ця мить.

– А що сьогодні залишається вашим особистим викликом?

– Не відстати від часу. Опановувати нові інструменти, навіть штучний інтелект, який може бути не загрозою, а помічником. І бути цікавою для молоді: темп у нас різний, але треба чути одне одного. Музей живе доти, доки ми самі готові вчитися.

За цією розмовою – шлях від журналістики до музейної справи, від виставок, що повертали замовчувану історію, до технічної спадщини й нових поколінь студентів. Та головний мотив незмінний: найбільша цінність музею – можливість побачити за речами людину.

З 75-річчям, Наталіє Володимирівно!

Спілкувалася Лариса Богданова

Конкурс Student Tech Challenge 2026:
команда київських політехніків – серед переможців

Цьогоріч Всеукраїнський інженерний конкурс Student Tech Challenge 2026, який компанія "Хуавей Україна" традиційно провела за підтримки Міністерства освіти і науки України, зібрав 152 студенти з 18 закладів вищої освіти 12 українських міст. Вони об'єдналися в 42 команди, щоб розв'язувати завдання, наближені до реальних потреб телекомунікаційної та енергетичної інфраструктури.

Впродовж місяця учасники працювали з викладачами-тренерами-менторами "Хуавей Україна" у трьох категоріях: Radio Access Network Planning – планування та оптимізація мобільних радіомереж, Data Engineering – проєктування мереж з передавання даних, Digital Energy – рішення для енергоефективності та надійного енергозабезпечення. Серед практичних завдань були оцінювання якості мобільного покриття, розроблення відмовостійких мереж, проєктування енергосистем із сонячною генерацією та накопичувачами енергії.

До фінального етапу вийшли 23 команди. Протягом 4 та 5 листопада учасники презентували та захищали свої проєкти англійською мовою перед незалежним фаховим журі. Такий формат вимагав від студентів не лише технічних знань, а й уміння обґрунтовувати технологічні рішення, працювати в команді та відповідати на професійні запитання.

Команда студентів Навчально-наукового інституту телекомунікаційних систем КПІ "Spectrum" перемогла у змаганнях за напрямом Radio Access Network Planning. До її складу входили Іван Левченко, Вікторія Ільченко, Віталій Тичинський-Мартинюк, Вікторія Гвоздецька та Володимир Бермічев. Інструктором був Андрій Астраханцев. Завдання, що його довелося виконувати, було не з легких: здійснити планування радіомережі 2G/3G/4G для отримання достатнього покриття в цільовій зоні, забезпечивши необхідну пропускну здатність мережі та задовільну якість обслуговування абонентів, враховуючи збереження прибутковості шляхом впровадження економічно ефективної мережевої радіоінфраструктури (тобто мінімальна кількість майданчиків, обладнання та передавачів, необхідних для задоволення вимог щодо покриття, якості та пропускної здатності).

Команда "Spectrum" та її інструктор А. Астраханцев отримують нагороду

В урочистій церемонії підбиття підсумків і нагородження переможців конкурсу взяли участь Надзвичайний і Повноважний Посол Китайської Народної Республіки в Україні Ма Шенкунь, народний депутат України Олександр Федієнко, представники дипломатичного корпусу, ІТ-індустрії, ректори університетів, викладачі, наставники і, звісно, студенти.

Представники компанії нагадали, що для "Хуавей Україна" підтримка інженерної освіти є частиною широкої роботи компанії в Україні. "Хуавей-Україна" допомагає забезпечувати інтернет-зв'язок в укриттях закладів освіти, співпрацює з університетами, пропонуючи оплачувані курси зі стажування та можливості для професійного зростання випускникам. Student Tech Challenge є невід'ємною частиною цієї діяльності.

"Ми організовуємо Student Tech Challenge, щоб допомогти студентам застосовувати академічні знання у практичні рішення. Залучаючи до освітньої галузі реальні інженерні завдання, ми прагнемо розвивати професійний потенціал в Україні, що є необхідним для її відновлення та довгострокового розвитку", – зазначив генеральний директор компанії "Хуавей Україна" Ма Мінцзе.

Переможці Student Tech Challenge отримали призи від компанії. Тепер у них є можливість пройти стажування у компанії з перспективою подальшого працевлаштування.

Ректор КПІ ім. Ігоря Сікорського Анатолій Мельниченко відзначив важливість практичної підготовки майбутніх інженерів, наголосивши на потребі розвитку компетентностей у сферах стійких мереж, якості зв'язку та цифрової енергетики.

Отож результати Student Tech Challenge виходять за межі лише визначення його переможців: практичні навички, досвід командної роботи та нові професійні контакти допомагатимуть молодим інженерам швидше інтегруватися до вітчизняної ІТ-спільноти.

Віктор Задворнов

● КОНКУРС ● КОНКУРС ●

НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»

ОГОЛОШУЄ КОНКУРС

на заміщення вакантної посади завідувача кафедри *(вища освіта (магістр, спеціаліст); науковий ступінь та/або вчене звання відповідно до профілю кафедри; стаж роботи на наукових, науково-педагогічних посадах не менше 5 років; вільне володіння державною мовою):*

– охорони праці, промислової та цивільної безпеки Навчально-наукового інституту енергозбереження та енергоменеджменту;

на заміщення вакантних з 01.01.2027 посад завідувачів кафедр *(вища освіта (магістр, спеціаліст); науковий ступінь та/або вчене звання відповідно до профілю кафедри; стаж роботи на наукових, науково-педагогічних посадах не менше 5 років; вільне володіння державною мовою):*

– інформаційної безпеки Навчально-наукового фізико-технічного інституту;

– ливарного виробництва Навчально-наукового інституту матеріалознавства і зварювання ім. Є.О. Патона;

– військової підготовки;

на заміщення вакантних посад професорів *(вища освіта (магістр, спеціаліст); науковий ступінь доктора (кандидата*, PhD*) наук та/або вчене звання професора (доцента, старшого наукового співробітника) відповідно до освітніх компонент, які забезпечує; стаж науково-педагогічної діяльності не менше 5 років; вільне володіння державною мовою)* по кафедрам:

– інформаційного, господарського та адміністративного права факультету соціології і права;

– міжнародної економіки факультету менеджменту та маркетинга;

на заміщення вакантних з 27.01.2027 посад професорів *(вища освіта (магістр, спеціаліст); науковий ступінь доктора (кандидата*, PhD*) наук та/або вчене звання професора (доцента, старшого наукового співробітника) відповідно до освітніх компонент, які забезпечує; стаж науково-педагогічної діяльності не менше 5 років; вільне володіння державною мовою)* по кафедрах:

– системного програмування і спеціалізованих комп'ютерних систем факультету програмних систем та прикладної математики;

– програмного забезпечення комп'ютерних систем факультету програмних систем та прикладної математики;

на заміщення вакантної з 03.03.2027 посади професора *(вища освіта (магістр, спеціаліст); науковий ступінь доктора (кандидата*, PhD*) наук та/або вчене звання професора (доцента, старшого наукового співробітника) відповідно до освітніх компонент, які забезпечує; стаж науково-педагогічної діяльності не менше 5 років; вільне володіння державною мовою)* ***по кафедрі охорони праці, промислової та цивільної безпеки Навчально-наукового інституту енергозбереження та енергоменеджменту;***

на заміщення вакантних посад доцентів *(вища освіта (магістр, спеціаліст); науковий ступінь доктора (кандидата, PhD) наук та/або вчене звання відповідно до освітніх компонент, які забезпечує; стаж науково-педагогічної діяльності не менше 3 років; вільне володіння державною мовою),* **старших викладачів** *(вища освіта (магістр, спеціаліст); як правило, науковий ступінь відповідно до освітніх компонент, які забезпечує; стаж науково-педагогічної роботи не менше 2 років; вільне володіння державною мовою),* **асистентів** *(вища освіта (магістр, спеціаліст); без вимог до стажу роботи; вільне володіння державною мовою)* по навчально-наукових інститутах, факультетах, кафедрах:

Факультет біотехнології і біотехніки

Кафедра біоенергетики, біоінформатики та екобіотехнології
доцентів – 1

Навчально-науковий інститут матеріалознавства і зварювання ім. Є.О. Патона

Кафедра ливарного виробництва
старших викладачів – 1

Факультет електроенерготехніки та автоматики

Кафедра відновлюваних джерел енергії
старших викладачів – 1

Навчально-науковий видавничо-поліграфічний інститут

Кафедра репрографії
доцентів – 1

Хіміко-технологічний факультет

Кафедра технології неорганічних речовин, водоочищення та загальної хімічної технології
доцентів – 2

на заміщення вакантної з 06.12.2026 посади доцента *(вища освіта (магістр, спеціаліст); науковий ступінь доктора (кандидата, PhD) наук та/або вчене звання відповідно до освітніх компонент, які забезпечує; стаж науково-педагогічної діяльності не менше 3 років; вільне володіння державною мовою)* ***по кафедрі лазерної техніки та фізико-технічних технологій Навчально-наукового інституту матеріалознавства і зварювання ім. Є.О. Патона;***

на заміщення вакантних з 01.01.2027 посад доцентів *(вища освіта (магістр, спеціаліст); науковий ступінь доктора (кандидата, PhD) наук та/або вчене звання відповідно до освітніх компонент, які забезпечує; стаж науково-педагогічної діяльності не менше 3 років; вільне володіння державною мовою),* **старших викладачів** *(вища освіта (магістр, спеціаліст); як правило, науковий ступінь відповідно до освітніх компонент, які забезпечує; стаж науково-педагогічної роботи не менше 2 років; вільне володіння державною мовою),* **викладачів** *(вища освіта (магістр, спеціаліст); без вимог до стажу роботи; вільне володіння державною мовою)* по навчально-наукових інститутах, факультетах, кафедрах:

Навчально-науковий інститут матеріалознавства і зварювання ім. Є.О. Патона

Кафедра лазерної техніки та фізико-технічних технологій
доцентів – 2
старших викладачів – 1

Факультет менеджменту та маркетингу

Кафедра промислового маркетингу
доцентів – 1

Навчально-науковий інститут телекомунікаційних систем

Кафедра інформаційних технологій в телекомунікаціях
доцентів – 1
асистентів – 1

Факультет лінгвістики

Кафедра теорії, практики та перекладу німецької мови
доцентів – 2

на заміщення вакантних з 01.02.2027 посад доцентів (вища освіта (магістр, спеціаліст); науковий ступінь доктора (кандидата, PhD) наук та/або вчене звання відповідно до освітніх компонент, які забезпечує; стаж науково-педагогічної діяльності не менше 3 років; вільне володіння державною мовою), **старших викладачів** (вища освіта (магістр, спеціаліст); як правило, науковий ступінь відповідно до освітніх компонент, які забезпечує; стаж науково-педагогічної роботи не менше 2 років; вільне володіння державною мовою), **викладачів** (вища освіта (магістр, спеціаліст); без вимог до стажу роботи; вільне володіння державною мовою) по навчально-наукових інститутах, факультетах, кафедрах:

Навчально-науковий фізико-технічний інститут

Кафедра математичних методів захисту інформації
доцентів – 1

Факультет біомедичної інженерії

Кафедра технологій оздоровлення і спорту
старших викладачів – 1

Факультет лінгвістики

Кафедра теорії, практики та перекладу англійської мови
викладачів – 1

Хіміко-технологічний факультет

Кафедра хімічної технології композиційних матеріалів
доцентів – 1

** Для кандидата наук або PhD обов'язковим є вчене звання професора.*

Перелік документів, порядок проведення конкурсного відбору зазначено у Порядку проведення конкурсного відбору або обрання за конкурсом при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників та укладання з ними трудових договорів (контрактів), з яким можна ознайомитися за посиланням: ***https://osvita.kpi.ua/competition.***

Претенденти на заміщення вакантних посад подають документи через загальний відділ університету ***(тел.: (044)204-82-82)*** *особисто або надсилають поштою на адресу:* ***03056, Київ-56, проспект Берестейський, 37, загальний відділ, кімн. 163.***

Звертаємо вашу увагу, що на період дії правового режиму воєнного стану повний комплект документів можна надіслати на електронну пошту: ***kanc@kpi.ua*** *у pdf форматі. Документи треба підписати за допомогою кваліфікованого електронного підпису (КЕП), у темі листа зазначити* ***"на конкурс НПП"****.*

Термін подання документів – місяць від дня опублікування оголошення. Університет житлом не забезпечує!

АРТПРОСТІР

Сонце, небо і море українського "француза" в музеї КПІ

"Сонце і небо, море і вітер" – так називається виставка Миколи Глущенка, що відкрилася у великому залі університетського Державного політехнічного музею імені Бориса Патона. Присвячено її 125-річчю від дня народження митця. Подія непересічна: картин художників такого рівня в залах КПІ ім. Ігоря Сікорського ще не експонували.

Микола Глущенко

"Мета нашої експозиції має дві основні складові. Перша – це, звісно, відзначити ювілей і згадати такого унікального українського художника. І друга – познайомити широку аудиторію викладачів і студентів КПІ з творчістю і дуже цікавим життям цього видатного митця", – розповіла на відкритті виставки 5 листопада очільниця Дирекції художніх виставок України Олена Зікєєва.

Тож київські політехніки й усі любителі живопису мають змогу до 30 листопада на власні очі побачити роботи видатного українського майстра, ім'я якого відомо в усьому світі, а твори зберігаються в численних приватних колекціях та найкращих музеях різних країн.

Глущенко: художник, ім'я якого чули навіть ті, хто не дуже розбирається у мистецтві

Ім'я Миколи Петровича Глущенка знайоме не лише аматорам мистецтва: багато хто чув про нього як про успішного розвідника, який під псевдо "Ярема" провів кілька вдалих операцій за кордоном, де постійно жив з 1919 до 1936 року і куди повертався з виставками – своїми та груповими – майже до кінця свого життя.

"Виноградники", 1974 р.

Дехто згадає і про те, що 1940 року з відрядження до Берліну він привіз альбом акварелей Гітлера, який отримав він цього невідбутого "художника-архітектора" в подарунок.

Менше людей знають, що Глущенко був одним із перших розвідників, які попередили керівництво Радянського Союзу про те, що Німеччина готує проти "країниРад" велику війну. Про цей бік діяльності видатного живописця знято кілька документальних фільмів, написано десятки статей і навіть видано один роман.

Утім сам Микола Глущенко про ці сторінки свого життя волів не згадувати – занадто дорого вони йому коштували. Бо і за покликанням, і за талантом, і за вдачею він був митцем, художником до останньої волосинки.

Отож і справжній та найцінніший спадок, який він залишив Україні, – це передусім його картини, етюди та графічні аркуші. На виставці в Державному політехнічному музеї показано лише 28 з них. Це роботи з колекції Дирекції художніх виставок України. Зовсім невеличка частинка з величезного творчого багажу Глущенка, адже писав він дуже швидко і багато – давалися взнаки його мистецький темперамент, особливості стилю та грунтовний художній вишкіл, який він здобув у Берліні та вже самостійно відшліфував у Парижі. Навіть із поїздок за кордон, коли він виступав як організатор виставок українського або радянського мистецтва (поняття "куратор" в часи його життя в нас ще не існувало) і мусив вирішувати безліч поточних питань, він привозив десятки замальовок та етюдів.

Пейзажі, натюрморти і "ню"

Назва виставки чудово відображає сутність робіт на ній представлених. Тут представлено пейзажі (Глущенка, до речі, взагалі вважають неперевершеним майстром цього жанру), два натюрморти і навіть кілька робіт у жанрі "ню", тобто зображень оголеної натури. Всі без винятку вони написані у вільній, розкутій манері, характерній для цього художника, особливо в часи другої половини його творчості (відомо, що починав він з картин, в яких творчо переосмислював спадок Північного Відродження з його багатошаровим живописом і тяжінням до чіткого контуру. У його творах з українським світобаченням органічно поєднано риси французького імпресіонізму, постімпресіонізму та навіть фовізму, які він увібрав під час життя в Європі. Недарма ж колеги по цеху називали його "французом".

"Море", 1972 р.

Здавалося б парадокс – такий вільний живопис у країні, де жоден митець не міг вважати себе цілком вільним – від ідеології, партійних приписів і виконання "соціального замовлення". Однак слід зважати, що право на це він заробив одночасно з європейською славою. А ще – знайомством і дружбою з відомими діячами мистецтва і культури, портрети яких писав у "закордонний" період свого життя, – Анрі Барбюсом, Роменом Роланом, представниками "лівої" французької інтелігенції, які "не зрозуміли" б, якщо б у СРСР розпочали якусь кампанію проти визнаного світом мистця.

Про роботи Глущенка часом можна прочитати або почути, що їх вирізняють просто-таки вибухи кольорів. Як на мене, слово "вибухи", особливо для нас – людей, на долю яких випала війна, і які щодня чують вибухи і бачать їхні наслідки, в даному контексті не надто вдале. В полотнах Глущенка – не "вибухи", а справжнє свято барв, славоспів природі та її красі в усіх їхніх проявах, замилування розмаїтістю форм життя на землі. І так, в його живописних творах бувають надзвичайно потужні акценти кольору, як-от у представлених на виставці "Виноградниках", – вони є справжнім композиційним осердям багатьох його картин та етюдів. Або, скажімо, в картоні "Море", де увагу глядача передусім привертає переможне сяяння величезного сонця над розбурханою морською стихією.

А ось великий класичний натюрморт – кетяги бузку на тлі морського простору, що видніє за розчиненими балконними дверима. Наповнена весняним світлом і немов просякнута йодистим повітрям, ця картина випромінює радість буття і гармонію. Її варто розглядати уважно, як, власне, і решту творів Глущенка. Тоді глядач помітить, яким різним насправді може бути білий колір: бузкові грона зовсім не такі, як блискуча порцелянова ваза чи крила чайки над блакитним простором. І вже геть інший відтінок має скатертина, що увібрала безліч рефлексів від охристої підлоги, зеленого листя, небесної блакиті та теплого тону стін.

"Бузок біля вікна", 1955 р.

Справжнім колористичним багатством вирізняються й роботи Глущенка в дуже складному жанрі "ню": його оголені натурниці ніколи не бувають ізольованими від середовища, в якому перебувають, – зі строкатими килимами, квітами у вазах, світлом за вікнами. А загалом ці картони – це справжні гімни красі юної або розквітлої жіночості.

Щоправда, є на виставці картина під лаконічною назвою "ГРЕС", написана начебто в стилі "індустріального пейзажу". Нагадаємо, що ГРЕС – це теплова електростанція, а напівзабуте радянське словосполучення "ГРЕС" – абревіатура від російського "государственная районная электростанция". Проте і в цій роботі автора, схоже, цікавлять не стільки темпи соціалістичного зростання, скільки ритмічне чергування горизонталей дзеркала води і будівель станції та вертикалей, створених її трубами. Все це – в просторі кольору, що перетікає від теплих на передньому плані до холодних ближче до суходолу відтінків, з хвильками чи то річки чи то водосховища під бездонним, підсвіченим різнобарвними рефлексами від станції неспокійним небом з дещо тьмяним сонячним диском, на якому яскраво сяє лише тоненька, не затулена хмарами смужка горішнього помаранчевого краю, який вирізняється крізь марево хмар і димів. Сонячна цятка, до слова, майстерно урівноважує всю композицію – приберіть її і настрій пейзажу набуде нестійкої тривожності. Це наочна ілюстрація того, що мистецтво композиції грунтується не лише на художній інтуїції чи натхненні, а й на точному розрахунку…

"ГРЕС", 1976 р.

Взагалі кожна з представлених на виставці робіт заслуговує на окрему увагу. Але їх, повторімося, 28, а місця в газеті не так уже і багато. Тим більше, що живописні твори переповісти словами неможливо – краще побачити їх на власні очі. І хоча деякі з творів можуть комусь здатися аж занадто розкутими – не варто поспішати з висновками: в них – не натуралістично перераховані деталі, а узагальнене зображення світу та захоплення його розмаїттям.

Ходіть на вернісажі!

Перший день виставки вкотре продемонстрував, скільки цікавого можна почути на вернісажах. От і на відкриття виставки Миколи Глущенка окрім музейників, художників і студентів мистецьких закладів освіти завітали й люди, яким в роки їхнього навчання в 1970-ті роки пощастило бути знайомими з видатним майстром і навіть вчитися в нього. Про Глущенкову працездатність, яка в середовищі колег вважалася чи не взірцевою, згадував художник і педагог Едуард Межул. А учениця й одна з улюблених моделей Майстра, відома художниця Ірина Кудіна ділилася спогадами про незабутні уроки майстерності від Миколи Петровича й щасливі години спільної з ним роботи в його майстерні. Власне, їхні розповіді варто було б навести тут повністю, але знов-таки ми обмежені обсягом газетної шпальти. Тож ходіть на вернісажі, друзі, і ви почуєте все на власні вуха!

Експозиційний зал

Ми вже писали про особливості великого залу університетського музею, де триває експозиція. Це – приміщення колишніх навчально-механічних майстерень, згодом – цеху кафедри технології металів і навіть механічного цеху заводу ім. Івана Лепсе. Його великі площі мають чудове природне освітлення від бокових вікон і частково оскленого даху, а ажурні клепані ферми разом з численними зразками техніки різних часів у поєднанні з творами мистецтва створюють атмосферу справжнього діалогу матеріального та духовного надбань людства.

"Це не перша виставка, яку ми робимо в цьому залі. Він складний, цікавий і особисто мене дуже хвилює. Я завжди, коли заходжу сюди, згадую мій улюблений музей д'Орсе в Парижі, який відкрили у приміщенні колишнього вокзалу, – вважає Олена Зікєєва. – Тут маємо несподіваний ефект: твори мистецтва, тим більше високого мистецтва, у поєднанні з мирною технікою породжують нові неординарні думки, нові змісти, нові сенси. І в цьому плані співпраця з музеєм КПІ є дуже цікавою і, я вважаю, дуже перспективною".

Між іншим, як розповіла завідувачка відділу науково-освітньої роботи Державного політехнічного музею Ольга Зайченко, під час підготовки виставки організатори засумнівалися було, чи варто розміщувати картини на чорних фермах. Урешті-решт, все ж таки вирішили використати й ці сталеві опори, й отримали чудовий ефект від поєднання, здавалося б, непоєднаного – статичних технічних конструкцій та сповнених рухом і кольором художніх творів.

Отож скидається на те, що цей музейний простір у недалекому майбутньому має всі шанси стати доволі популярним у Києві виставковим залом.

Дмитро Стефанович

Київський Політехнік
газета Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»
https://www.kpi.ua/kp
Ідентифікатор друкованого медіа в Реєстрі суб'єктів у сфері медіа R30-03597

Головний редактор: Д.Л. СТЕФАНОВИЧ
Провідний редактор: Н.Є. ЛІБЕРТ
Дизайн та комп'ютерна верстка: І.Й. БАКУН

03057, м. Київ, вул. М. Брайчевського, 5А, корп. №31, кімн. 14 (4-й поверх)
gazeta@kpi.ua
(044) 204-85-95

Відповідальність за достовірність інформації несуть автори. Позиція редакції не завжди збігається з авторською.